

Månadsnytt

Årgång 21 - Nr 8 - December 2005

**Sveriges Pensionärsförbund - Seniororganisationen i tiden
Karlskogaföreningen**

Kommunrådet Bengt Johansson var liksom publiken mycket nöjd med Titti Sjöbloms och Ehrling Eliassons framträdande i Karlskoga kyrka den 3 november i samband med årets Pensionärsdag. Foto: Inge Liljegren

**De äldre
och
Karlskoga -
Degerfors
framtid**

**Om ett besök vid
Poltava och Jalta
där Stalin,
Churchill och
Roosevelt möttes**

**Cirkusprofiler
i
Karlskoga
på
30-talet**

Almanackan

(Sparas lämpligen till nästa nummer av Månadsnytt)

Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt, torsdagen den 19 januari.

Distribution, fredagen den 27 januari.

Torsdagen den 1 december kl. 14.00

Kafferepet. Träffen.

Fredagen den 2 december kl. 13.30

SPF Nickkällan. Underhållning av SPF-kören under ledning av Alice Bernhardsson.

Lördagen den 3 december kl. 10-12.30

Träffen. Utställning av Torsten Palmérs akvareller och Ola Olssons sentenser. Kaffeservering med nybakade bullar.

Tisdagen den 6 december kl. 14.00

Vetgiriga veteraner. Missionskyrkans samlingsal. Olof Karlsson, Möckeln Innovation, kommer att kåsera och demonstrera kring ämnet: Kreativitet ger tillväxt. Kaffeservering. Medarr: Medborgarskolan.

Lördagen den 10 december kl. 10.00-12.30

Träffen. Luciafirande med Rävåsskolans Lucia. Ledare Inger Lundh. Kaffeservering med lussekatter och glögg.

Måndagen den 12 december kl. 14.00

Karlskogiana. Träffen

Torsdagen den 15 december kl. 14.00

Månadsmöte. Missionskyrkans samlingsal. Föreningsinfo. Luciafirande med Kulturskolans Lucia. Kaffeservering och lotterier. Förhandsanmälan till 302 40 eller 302 88.

Tisdagen den 10 januari kl. 14.00.

Vetgiriga veteraner. Missionskyrkans samlingsal. Jan-Olof Fallström kommer att kåsera och visa bilder kring ämnet Medeltida katedraler. Kaffeservering. Medarr: Medborgarskolan.

Fredagen den 13 januari 2006. kl. 17.00-21.00

Knutsfest. Solbringen. Förtäring, köttallrik med exotiska frukter. Kaffe och kaka. Dans till känd trio. Pris ca 150:-Förhandsanmälan till exp. tel. 302 40. Max 90 personer. (OBS! Julfesten inställd på grund av brist på lokal).

Lördagen den 15 januari kl. 10.00-12.30

Träffen. Kaffeservering.

Torsdagen den 26 januari kl. 14.00

Kafferepet. Träffen

Lördagen den 22 januari kl. 10.00-12.30

Träffen. Kaffeservering

Torsdagen den 2 februari kl. 14.00

Årsmöte. Missionskyrkans kyrksal. Parentation av Monica Albertus. Årsmötesförhandlingar. Musikunderhållning av Peter Carells trio. Kaffeservering o lotterier. Förhandsanmälan till tel. 302 40 eller 302 88.

Det gångna året har för föreningen inte inneburit några större förändringar. Medlemsutvecklingen har stabiliserat sig något, men avlidna och utflyttade kan vi inte göra så mycket åt. Mötesverksamheten har flutit på i vanlig ordning liksom övriga aktiviteter inom föreningen. Informationen till medlemmarna fungerar också bra genom Månadsnytt och Hemsidan på nätet och andra informationskanaler. Tillsammans med styrelsen vill jag nu önska alla riktigt En God Jul och Ett Gott Nytt År.

Anders Jones, ordförande

SPF-expedition har helgstängt från 19 december och öppnar igen måndagen den 9 januari.

Redaktör och ansvarig utgivare: **Bengt Aldén, tel 370 24, 070-604 51 50. E-post: bengt.alden@comhem.se**

Kansli och expedition: **Solbringen, Loviselundsv. 73, 691 31 Kga. Tel 302 40. Öppen vardagar kl. 10-12.**

Föreningens ordförande: **Anders Jones, tel 576 18. E-post: anders.jones@telia.com**

Föreningens sekreterare: **Ulla Averbås, tel 72 53 00. E-post: ulla.averas@karlskogabredband.se**

Föreningens kassör: **Gunnar Nordström, tel 546 79. E-post: gunnar.nordstrom@mailbox.swipnet.se**

Föreningens Internet hemsida: **www.spf.karlskoga.just.nu**

Föreningens postgiro: **94 41 25-4**

Tryckning: **Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com**

Vårt medlemsantal är
per den 31 oktober 1441!

Ny kopianator

Nu har en ny bättre kopianator inköpts till expeditionen. Ni vet väl att ni som medlemmar får använda den till att kopiera diverse handlingar. Upp till 10 kopior är det helt gratis och över tio kopior betalar ni bara 1 krona styck.

Piano efterlyses

Till föreningens egen lokal Träffen på Hotellgatan vill vi gärna få tag i ett piano. Ett sådant saknas vid olika sammankomster. Är det någon medlem som är villig att skänka, eller för en överkomlig penning sälja sitt piano, ring expeditionen 302 40 och lämna namn och telefonnummer så kontaktar vi dig.

Bli Pluskund på Apoteket

Nu erbjuder Apoteket sina kunder att bli Pluskunder och vänder sig till dig som vill addera dina kunskaper och som är intresserad av hälsa och egenvård. Som Plusmedlem får du flera förmåner som ett medlemsbrev fyra gånger per år, inbjudan till temakvällar på apoteket, förmåner hos Apotekets partners och får Pluspoäng på inköp m.m.

Plusmedlem blir man kostnadsfritt efter att fyllt i en anmälningsblankett på Apoteket och då får man även ett nytt Apotekskort som även gäller som medlemskort.

Beträffande olycksfallsförsäkring

Om du som medlem i SPF har råkat ut för ett olycksfall och behöver hjälp beträffande försäkringar kan du kontakta föreningens handläggare Per Røjare, tel. 356 41. Han kan då skicka dig en skadeanmälningsblankett som du skall fylla i och skicka till: SPF, Försäkringsärende, Box 22574, 104 22 Stockholm.

Numret till SPF:s förbundsexpeditions växel är 08-692 32 50. På förbundet kan du få svar på en del frågor runt olycksfallet. De kan också besvara frågor som t.ex. premiebetalning, i vilken grad du är ansluten m.m. I Karlskoga finns nämligen inget register över vilka personer som är anslutna till SPF:s försäkringar.

Inger Jansson berättade om Lovisas levnadsöde

Den 20 oktober gästades Månadsmötet av Inger Jansson och hon berättade medryckande om sin släkt med bl.a. Mor i Vall och framför allt om Lovisa Engvalls levnadsöde. Inger Jansson har tidigare framträtt vid en av Humanistiska föreningens sammankomster och i Månadsnytt nummer 5 – 2005 återfinns hennes berättelse om märkeskvinnan Lovisa Engvalls levnadsöde. Därför hänvisar vi i övrigt till den artikeln.

Lovisa Engvall var sjuksköterskan och missionären som 1900 reste till den avlägsna och fattiga delen av Öst-Turkistan. 1906 kom hon hem för fortsatta studier men reste tillbaka till Öst-Turkistan 1908 där hon fortsatte att arbeta som sjuksköterska. När hon märkt av sjukdom och alla umbäranden i sjuttioårsåldern äntligen försökte återvända hem till Sverige dog hon under den strapatsrika färden och begravdes på en kyrkogård i Moskva.

Men under sina många år i tidvis isolering skrev hon ca 800 brev hem till sina släktingar. Några av dem läste hennes systerdotter Inger Jansson upp. Nils Hahne ackompanjerade hennes berättelse med bl.a. psalmen Blott en dag.

– Självt är jag nu så gammal så jag köper inte längre några gröna bananer avslutade lite skämtsamt Inger Jansson sitt framträdande men jag tycker det är viktigt att kunna berätta om Lovisas humanistiska livsverk och levnadsöde.

För Inger Janssons mycket intressanta och tänkvärda berättelse och Nils Hahnes kornettspel fick de många och hjärtliga applåder.

Text o foto: Bengt Aldén

Kulturdagen i Örebro med Lena Einhorn, Jejja Sundström och Gunilla Orvelius

SPF-Distriktets Kulturdag 2005 ägde rum i Lundhagskyrkan norr om Örebro torsdagen den 20 oktober. Med anledning av distriktsordförande Mats Otterström frånvaro fick under-tecknad i uppdrag att leda Kulturdagen.

Inte mindre än 250 pensionärer hade samlats i kyrkan, som är av det modernare slaget och byggd så sent som år 2001. Efter att jag hälsat alla välkomna och presenterat mig hade jag äran att även hälsa kulturdagens första gäst **Lena Einhorn** välkommen. Lena Einhorn är dotter till den numera avlidne cancerläkaren och författaren Jerzy Einhorn.

Lena är också författare och dokumentärfilmare, och föreläste om "Ninas resa" som bland annat handlade om judeförföljelsen före och under andra världskriget. Den fasansfulla tiden i Warszawas getto, där bara c:a 400 judar överlevde av c:a 40.000, upptog stora delar av föreläsningen. En av de överlevande var Lenas pappa och mamma. Det blev en mycket gripande och inlevelsefull framställning. Lena Einhorn avtackades med blommor och applåder.

Därefter blev det en kaffepaus innan det var dags för Kulturdagens andra gäst **Jejja Sundström** att ta estraden i besittning med gitarr och sång. Hon har ju varit en känd estradör i många år. Redan 1963 var hon med i den, för oss äldre, mycket omtyckta Frukostklubben! Hon har också turnerat med många av våra folkkära artister. Jejja Sundström inte bara sjunger och spelar, hon är också duktig på att berätta små episoder omkring visorna och andra ämnen.

Jejja avtackades också med blommor och en kram. Hennes kommentar efteråt var "Såg ni, jag fick nästan stå på tå". Jejja är ganska lång, och återkommer till det i många sammanhang. Min spontana kommentar var "Nu börjar jag förstå varför jag fick det här uppdraget att leda Kulturdagen". Vilket förorsakade ett glatt skratt från publiken.

Dagens tredje gäst var **Gunilla Orvelius**. Hon är både skådespelare och regissör vid Örebro-teatern. Hon har bland annat spelat med i "Fadern" och "Fröken Julie".

Gunillas framträdande bestod i att läsa "Bortbytingen" som är skriven av Selma Lagerlöf. Det var knäpp tyst i kyrksalen under hela tiden som

hon läste Bortbytingen. En tår rann nog också nerför kinden på några i publiken. Även Gunilla Orvelius fick blommor och applåder.

Sammantaget var det både en trevlig och givande Kulturdag med varierande kulturella inslag.

Text: Anders Jones

Diakonen Britt Rosén gästade Träffen

På Träffen lördagen den 22 oktober berättade diakonen Britt Rosén om sitt arbete inom Brottsofferjouren.

– I början av 90-talet var det mycket våld och vandalisering i centrum och framförallt runt K-center då öppnade vi på prov Nattkafféet på 39:an. Vi var tillsammans ca 140 frivilliga vuxna som hjälpte till dels på 39:an och dels genom att visa oss bland ungdomarna i centrum. Det höll vi på med i fem år och fick en nedgång med 60 procent på våldet, berättade Britt Rosén.

– Nu har vi många åldringsbrott, var därför försiktig innan ni öppnar dörren när folk t.ex. ringer på och vill sälja eller vill komma in. Kontrollera först i dörrarnas titthåll om ni känner igen de som ringer på. De flesta är nämligen bara ute efter värdesaker, smycken och pengar. Försäkringsbolagen ersätter bara max 2500 kronor om någon stjälar kontanter i hemmet. Var också försiktig när ni tar ut pengar i bankautomater.

– Misshandel i hemmet förekommer och då är det ofta kvinnomisshandeln det rör sig om. Vi har också många sexövergrepp i Karlskoga. Många av de drabbade blir inte människor efter dessa. Brottsoffermyndigheten finns dock till för att hjälpa drabbade, betonade Rosén.

Mannen i konsten

Över 50 medlemmar hade kommit till Missionskyrkan den 1 november för att höra Marianne Torstensson tala om **Mannen i konsten**. Det blev ett mycket uppskattat föredrag med ett tvärsnitt genom hela konsthistorien illustrerat med uppåt hundra fina bilder.

Bakgrunden för Marianne var att hon för flera år sedan lett en hel kurs och studiecirkel i ämnet. Hon hade nu gjort ett urval av kursmaterialet, som hon presenterade.

Det blev en rolig kavalkad med alla de olika sätt som mannen framställts på genom historien. Först av allt kan konstateras att de flesta avbildade män är gamla medan kvinnor nästan alltid är unga. Sen visade Marianne hur mannen förekommer i olika skepnader och situationer som make, som far, i kärlek och sex, i våld och trakasserier, i överläge och underläge och som ledsen. Vi fick se en imponerad kavalkad av fina diabilder, som illustrerade Mariannes entusiasmerande berättelse och som ledde fram till den avslutande frågan: Föds man till man eller blir man det? – Något som man kanske kan fundera över.

Marianne Torstensson avtackades hjärtligt av Per Leksell.

Text o foto: Jan-Erik Averås

Bridgespelare firade 10 årsjubileum med resa

För 10 år sedan startade SPF en nybörjarkurs i bridge på Träffen under ledning av Göran Nordlander. Nu efter 10 år finns många av deltagarna kvar men av naturliga skäl har en del lämnat oss men nya har tillkommit och några reserver finns. Vi är ett mycket bra gäng som motionerar hjärnan varje tisdag förmiddag. Hösten brukar vi avsluta

med jultallrik och på våren kanske vi äter semlor eller går ut en sväng.

Den 26 september gjorde vi en resa till Åland med Birka Paradise. Första kvällen åt vi en god måltid tillsammans. Därefter var kvällen fri för egna upptåg. Tisdag morgon startade vi efter frukost vårt bridgespel i en fin lokal där bridgeborden stod fint uppradade. Efter avslutade spel var det så dags för lunch och eventuella kompletterande inköp.

Resan företogs med Jacobssons Buss och alla var mycket nöjda med resan och vi ser fram emot nya utflykter.

Kerstin

Valberedningen söker funktionärer till 2006

Valberedningen har goda förhoppningar att få fram bra funktionärer också till nästa år. Men det finns några viktiga poster som behöver besättas.

Till **SPF-träffen** söker vi några eller kanske hellre par som kan ta vid efter Klas och Inger Sjöberg och Lisbeth Palmér. Kvar blir Ingmar Carlsson och Tage Mäkitalo. Alla förslag eller erbjudanden att vara med i den här program- och förvaltningsgruppen är välkomna. Meningen är att arbetet skall delas mellan flera, så att ingen ska behöva binda sig att vara med varje lördag. Här finns också plats för fler att enligt schema någon gång då och då vara värd eller baka.

Till redaktionen för **Månadsnytt** söker vi med ljus och lykta efter någon med redaktionellt intresse att hjälpa till med att dra lasset. Det behövs också någon som kan hjälpa till att ta hem **annonser** till tidningen.

Friskvården har Lennart Magnusson lovat att bli samordnare för.

I **Trafiksäkerhetsgruppen** finns en plats ledig. Om någon är intresserad så kontakta Lennart Avesand på tel. 0586-692 92.

Kontakta gärna någon i valberedningen med frågor och förslag. Från vänster: Franck Bucher tel. 566 64, Ulla Carlström tel. 557 31, Owe Jacobsson tel. 316 05 och Jan-Erik Averås tel. 72 53 00.

Titti Sjöblom och Ehrling Eliasson lockade 550 till Pensionärsdagen

När Karlskoga kommun torsdagen den 3 november inbjöd pensionärerna i Karlskoga till den numera årliga Pensionärsdagen blev det som vanligt en uppskattad tillställning med 550 besökare. Artisterna som stod för underhållningen denna gång var Titti Sjöblom med maken Ehrling Eliasson, trubadur, textförfattare och kompositör.

Efter det att kommunalrådet Bengt Johansson hälsat alla välkomna var det dags för Titti Sjöblom och Ehrling Eliasson.

De båda gjorde ett mycket förnämligt framträdande med ett omväxlande program som de kallade Sång för själ och hjärta det blev nummer som I head a dream, What a wonderful world, Har du kvar din gamla cykel, Olle Adolfssons I Österlens dalar, Så skimrande var aldrig havet. Ehrling Eliasson varvade deras framträdande med flera av sina egna fina kompositioner. Efter långa applåder bjöd de som extranummer på ABBA låten Thank you for the music.

Titti Sjöblom är ju välkänd från många radio och TV-framträdanden och har mycket av mamman Alice Babs kunnande och framtoning men

även maken Ehrling Erlingsson sång, gitarrspel och texter var också av högsta klass.

Tidigare år har man alternerat Pensionärsdagarna mellan Folkets Park, Kupolen, Folkets Hus Asal. Men sedan de samlingslokalerna försvann valde man i fjol Valsverket i Degerfors och nu i år kyrkan för sångunderhållningen och Källaren, Terrassen och 39:an för den avslutande kaffestunden.

De olika pensionärsföreningarna hade fått sig tilldelat entré och kaffebiljetter för sammanlagt 550 personer och det är väl vad utrymmet i kyrkan tillåter om alla ska se och höra ordentligt. Tyvärr blev de som var ute i senaste laget utan biljetter.

Utan tvekan är kommunens inbjudan till Pensionärsdagen ett populärt och uppskattat initiativ bland pensionärerna. Men för den uppskattningsvis låga kostnaden av 30.000 kronor är det väl investerade pengar i social och åldringvård.

Text o foto: Bengt Aldén

Motionspromenera

Som kungjordes i förra Månadsnytt har initiativ tagits till gemensamma motionspromenader för SPF-are.

Måndagen den 7 november klockan 14 var första tillfället med samling på parkeringsplatsen vid Solbringen utanför SPF expedition. Uppslutningen blev inte så stor denna första gång. Det var bara undertecknad och initiativtagaren Lennart Magnusson som travade iväg. Kanske var det vädret som inte var särskilt inbjudande – eller var det osäkerhet om hur det skulle gå till som avskräckte. Men vi två hade en trevlig promenad tillsammans på drygt 3 kilometer ut till Björkborns herrgård och tillbaka.

Försöken kommer att fortsätta måndagarna 28 november, 5, 12 och 19 december och alla är välkomna att gå med. Kom till parkeringsplatsen vid Solbringen utanför SPF expedition klockan 14. Vart vi skall gå och hur långt kommer vi överens om från gång till gång efter deltagarnas önskemål, och Du som använder gästavar tag gärna med dem.

Alla våra medlemmar är automatiskt försäkrade via sitt medlemskap i SPF. Försäkringen gäller på väg till ett möte, under ett möte och hem igen och vid alla SPF-arrangemang, som te.x. bussutflykter, körsång, boule, vandringar, mm.

Om Du har något att fråga om kontakta Lennart Magnussons telefon 0586-562 22.

De äldre och Karlskoga - Degerfors framtid

Torsdagen den 10 november hade SKTF:s pensionärsavdelning inbjudit till en frågestund med kommunalråden Margareta Karlsson, Bengt Johansson och Robert Mörk samt representanter för verksamheter inom kommun och landsting och ett 50-tal pensionärer däribland flera SPF: are fanns med vid tillfället.

Margareta Karlsson inledde med att berätta att under en femårsperiod kommer enligt en nyligen gjord prognos antalet personer mellan 85 och 100 år att minska med 300 medan personer mellan 65 och 75 år kommer att öka med 600. Under de senaste åren har barnafödandet minskat och rörligheten på arbetsmarknaden är stor i åldrarna mellan 25 och 44 år. Varje dag pendlar ca 3600 personer in till Karlskoga. Ur försörjningssynpunkt är det viktigt för Karlskoga kommun att ordna arbetstillfällen och att bygga bra bostäder, som passar de höga krav som unga människor i dag ställer på sitt boende. Alla vi som bor i kommunen har intresse av att människor flyttar hit och på så sätt bidra till att upprätthålla en hög standard inom alla serviceområden.

Under frågestunden behandlades följande områden:

Seniorboende: Hyresbostäder ser för tillfället över möjligheten att anpassa befintliga bostäder till boende för äldre. Karlskoga kommun planerar inte att bygga fler grupp/demensboenden trots att det finns ett behov. Istället vill man omvandla sjukhemsplatser till gruppboenden.

Kommunikationer: Karlskoga kommun betalar varje år ca 10 miljoner kronor till kollektivtrafiken och har en intäkt på ca 1 -2 miljoner. Man anser det viktigt, att de som bor i ytterområdena har bra möjligheter att nå centrum med kollektivtrafik, och att vara generös med handikapptillstånd för parkering.

Handel: Det måste finnas dagligvaruhandel i centrum. Etableringen av Lidl har enligt undersökningar inte slagit ut affärer men bidragit till sänkta priser. I vissa ytterområden saknas dock närhet till affär.

Sjukvård: Karlskoga lasarett är enligt undersökningar ett utmärkt sjukhus, med bra vård, hög kvalitet samt nöjda anställda och vårdtagare. Landstinget vill behålla länets tre sjukhus men vill utveckla samarbetet mellan dem. Vårdcentralerna kommer att vara kvar och spela större roll med en åldrande befolkning som kräver närhet. För att kunna tillfredsställa alla behov krävs emellertid ett större samarbete mellan vårdcentralerna. Landstinget räknar med att klara ca 80 – 90 % av vårdgarantin inom det egna landstinget. Valfrihetsregeln finns fortfarande kvar. Läkarresurserna inom psykvården förstärks i de västra länsdelarna.

Vård av äldre i hemmet: Det finns i dag ingen brist på personal och kommunen strävar efter att erbjuda alla heltidstjänster. Kommunen kommer att få statliga pengar för att höja kompetensen inom särskilda områden.

Fritidsaktiviteter: Kommunens budget är visserligen i balans men kommunen har också en stor skuldbörda på stora insatser för bostadsbolaget. Detta gör att det finns små marginaler för nybyggnation och ombyggnad och reparationer av befintliga fritidsanläggningar. En omfattande ombyggnad av t ex badhuset skulle kosta ca 70 miljoner kronor.

Ulla Averås, KPR-ledamot

Månadsnyttis manusstopp och utgivningsdagar 2006

Manus	Utgivning
16 februari	24 februari
23 mars	31 mars
20 april	28 april
24 augusti	1 september
21 september	29 september
19 oktober	27 oktober
23 november	1 december

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna

Inga Andersson, Länsmansgatan 11.
Inger Eriksson, Värmlandsvägen 6 B
Klas-Göran Eriksson, Rosenvägen 5
Göran Thunfelt, Kyrkogårdsgatan 33
Rättelse från nummer 7:
Berit Erixon heter så och inget annat.

Om ett besök vid Poltava och vid Jalta där Stalin, Churchill och Roosevelt träffades för Jaltakonferensen

En av dagarna under vår resa på floden Dnepr passade vi på och åkte med buss de tolv milen från staden Kremenchuk till Poltava och besökte museet som är tillägnat slaget vid Poltava den 28 juni 1709. Slaget stod mellan det som ansågs vara Europas bästa armé, karolinerna, under ledning av Karl XII och den ryska armén under Tsar Peter den store. Karl XII hade som allierad kosackhövdingen Ivan Mazepa och de båda led ett förkrossande nederlag men lyckades fly till Bender där Mazepa dog.

Den svenska hären bestod av 25 tusen man varav 17 tusen deltog i striderna och 8 tusen belägrade staden. Den ryska armén var nästan dubbelt så stor. Förlusten för svenskarna var enligt senare forskning ca 6 tusen döda och tillfångatagna medan ryssarna förlorade drygt 3500.

Ca 23 tusen svenskar, soldater och deras familjer som var med i fält, tillfångatogs och tvingades under stor förnedring fotvandra till Moskva och Sibirien och en del av dem var med om att bygga upp den nya staden St. Petersburg. Det finns många teorier om varför det gick som det gick och vår guide gav bl. a. följande orsaker: Det svenska kavalleriet red vilse och kom för sent till uppställningen och svenskarna var inte förberedda på ryssarnas s.k. redouter, vilket är en nergrävning i marken med fem meter höga väggar på alla sidor, med vallgravar omkring och med plats för ca 1300 man infanteri.

I staden Sevastopol på Krimhalvön besökte vi det berömda Panoramamuseet med en 150 meter lång och 15 meter bred målning, som skildrar belägringen av staden under Krimkriget 1853-1855 då fransmän, briter, turkar och en armé från Sardinien gått i allians mot Ryssland. Belägringen varade i 349 dagar.

Det var inte bara en målning vi såg utan också verkliga föremål utplacerade så att det ibland var svårt att se var gränsen gick mellan verklighet och fiktion. Vi såg hur ryssarna sänkte sina fartyg i inloppet till Sevastopols hamn för att hindra fienderna att komma fram. Vi såg 5 tusen ryska soldater i grå uniformer strida mot 11 tusen röd- och vitklädda fransmän. Vi såg den förste läkaren, som använde sig av narkos och den ryska sjuksköterska, som efter kriget dekorerades med en hög utmärkelse för sina insatser liknande dem som Florence Nightingale utförde.

Vi såg stupade soldater liggande under brinnande ljus vid ikoner. Vi såg det engelska kavalleriet storma fram medan den ryske generalen försökte gjuta mod i sina styrkor. Men målningen skildrar inte bara kriget utan också hur man för övrigt bodde och levde i skuggan av det.

Utanför museet finns bl.a. en minnestavla över den berömde ryske författaren Leo Tolstoj, som deltog i kriget som 27-åring. Litteraturforskare anser, att eftersom han deltagit aktivt i Krimkriget kunde han sedan skriva sin berömda roman Krig och Fred.

Detalj ur panoramat från Krimkriget (1854-56) i Sevastopol. Bastionen försvaras, medan sårade soldater samlas upp framför en ikon. Hela panoramat är 114 meter långt runt väggen i en cirkulär byggnad.

Livadiapalatsset på Krim hölls Jaltakonferensen i februari 1945 där Churchill, Roosevelt och Stalin kom överens om Europas uppdelning efter det Tyska rikets förestående fall.

Strax utanför Jalta besökte vi Livadiapalatsset, framför allt känt för Jaltakonferensen den 4 – 11 februari 1945 då Stalin, Roosevelt och Churchill träffades för att diskutera hur man skulle dela upp Europa efter andra världskrigets slut. Vi upplevde de vackra salarna där diskussionerna fördes med herrarna sittande vid det runda bordet tillsammans med sina ambassadörer och tolkar. Vi såg också det rum där det slutliga avtalet undertecknades efter en lång diskussion om i vilken ordning namnen skulle stå på dokumentet. I detta rum finns

också den berömda målningen av de tre herrarna vid Jaltakonferensen.

Livadiapalatsset byggdes ursprungligen som sommarpalats för tsarfamiljen och på andra våningen kan man idag besöka deras privata våning. Det mest intressanta där var alla familjeporätt tagna av den siste tsaren Nikolaus II själv.

Det besök som påverkade oss mest under resan var besöket i Gammalsvenskbyn, men det får vi kanske berätta om vid ett annat tillfälle.

Text: Ulla Averås Foto: Jan-Erik Averås

50+ boende i Karlskoga

Sedan en tid har Hyresbostäder i samråd med Kommunen, Socialförvaltningen m.fl. haft diskussioner och planer på att vid fastigheterna Värmlandsvägen 6 och 5-9 införa ett s.k. 50+ boende.

Anledningen är att flera äldre av olika skäl efterfrågar ett centralt och lättskött boende. En delegation från Karlskoga har också gjort ett studiebesök i Härnösand där man på ett lyckat sätt utvecklat den här typen av boende.

Vid ett möte nyligen under ledning av Hyresbostäders VD Ann-Christine Kvist deltog flera representanter från Hyresbostäder, Socialförvaltningen, Socialtjänsten, pensionärsorganisationerna,

Hyresgästföreningen, Hyresgästföreningen Duvslaget och ägarna kommunen. Där diskuterades bl.a. uppföljningen av studiebesöket och hur man skulle kunna gå vidare med planerna för Karlskogas del.

Man kom då fram till att flera åtgärder krävs i de aktuella fastigheterna för att kunna tillgodose de krav för den här typen av boende. En del hissar måste t.ex. byggas om, den yttre miljön åtgärdas, en möteslokal och en övernattningslägenhet i anslutning till fastigheterna var några av önskemålen. Nu är det upp till ägarna, kommunen och Hyresbostäders styrelse att ta ställning till planerna. En arbetsgrupp kommer också att tillsättas för projektet.

Cirkusprofiler i Karlskoga på 30-talet

Redan vid 1900-talets början var Karlskoga känt bland cirkusfolk. 1903 och 1904 gav t.ex. Cirkus Altenburg föreställningar i Karlskoga med löften om att överskottet på intäkterna skulle gå till byggkassan för det då planerade bygget av Folkets Hus. Enligt de historiska protokollen blev det 40 kronor!

När sedan Baptista Schreiber i början på 1930-talet slog fast att Karlskoga var den bästa platsen för en cirkus i Sverige och lät bygga en permanent cirkusbyggnad för sitt vinterkvarter. intill Folkets Parkentrén. Därmed bidrog Cirkus Mijares till en invånarökning med ett 30-tal fast anställda personer och med många nya titlar i den lokala telefonkatalogen. Ex: tältslagare, stallmästare, lejonägare, konsttryttare och trapetskonstnär.

– Och så har vi cirkusfantasterna Emil Pettersson och Gustaf Adolf Johansson här, sade Baptista när hon i en intervju svarade på frågan varför hon etablerade sig i Karlskoga.

– Vidare har jag fått så många vänner i Karlskoga bl.a. en kommunalkamrer, en grosshandlare, en som höll med furage och vinterstall för mina älskade djur och en som tillhandahöll kött åt lejon och tigrar och en upplät gravplats åt min älskade häst Menelik. Vidare är en karlskogaflicka ingift i vår släkt.

Cirkus-Pelle och Gustaf Adolf Johansson

Vem var då Emil Pettersson, eller ”Cirkus-Pelle” som han kallades, och vem var Gustaf Adolf Johansson? Cirkus-Pelle” var en välkänd person i Karlskoga. Han var egentligen biträde i Larsson Manufaktur vid Torget, där kunderna i stort sett mest bestod av kvinnor.

Emil Pettersson älskade sina kunder. Han var också en stilig karl, alltid fint klädd. Man kallade honom för ”Sidenklipparen” och själv hade han inget emot när han hörde damerna viska att ”han är nog Sveriges vackraste biträde”. Men tyckte inte om när hörde talas om att han bara var en lågavlönad ”boknodd”.

Att bli kallad ”Cirkus-Pelle” hade han däremot

inget emot. Han älskade cirkus. Ofta kunde han åka taxi miltals till avlägsna platser bara för att få se cirkus. Ibland fick han följa med sina fina herrbekanta och spisa lunch på Centralhotellet och en gång åkte lunchätargänget till Kristinehamn för att se Cirkus Lindbergs föreställning vars huvudnummer var den sköna mörkögda lindanserskan Viola.

I henne blev Emil förälskad och beslöt sig för att, sin ekonomiska bristsituation till trots, försöka köpa hela cirkusen med sköna Viola.

Vid en efterföljande supé på stadshotellet i Kristinehamn bjöd Emil till sitt bord cirkusdirektör Lindberg och hans fru för att diskutera affären.

Vad kostar din cirkus, ja hela etablissemanget med lindanserskan Viola, sa Emil på sin bästa cirkusdanska. Inga krediter bare kontanter, fortsatte han och pekade på sina kamrater vid bordet, som om de skulle utgöra någon sorts borgenärer.

Bara bankdirektörer och kanonuppfinnare tillsammans, tillade han och som extra soliditetsintyg tog han fram ett stämplat påklitrat intyg från Länsstyrelsen i Värmland där det framgick att han hade rätt att bedriva gårdfarihandel! Men det blev ingen affär.

När Emil några veckor senare fyllde 30 år gav vännerna ut en specialskriven tidning att spridas runt i staden. Petterssons Allehanda hette bladet i vilket det berättades om hela cirkusaffären på Statt i Kristinehamn och om hur hans cirkus skulle heta ”Cirkus Emilio Peterzoni”. Tidningen trycktes på Karlskoga Tidning och kanske finns det något exemplar kvar i någon gömma.

Överdelen av den ”lokala tidningen” om Emil Pettersson.

Något bättre gick det för krutbruksarbetare Gustaf Adolf Johansson, som faktiskt blev cirkusdirektör om än för en kort tid. Han startade Cirkus Alzona. En viss cirkusvana hade han fått genom att flera somrar delta i Baptistas turnéer landet runt. Tyvärr var också hans ekonomiska förutsättningar otillräckliga och ganska snart tvingades han skaffa nya visitkort.

Text: *Alf Bande*

Vid ambulansbehov ring 112!

Natten till den 18 oktober väcktes jag 00.30 av telefon från min ensamstående gode vän med orden ”Kan du komma över och hjälpa mig, jag mår så illa och har ont i magen och i ryggen och jag kräks och får ”springa på” toaletten.

Det är klart att i ett sådant läge ställer man upp, varpå jag klädde på mig och hastade till min granne. Han är för övrigt drygt 85+ men är i vanliga fall i osedvanligt god kondition för sin ålder. Det första han och jag tänkte på var att han hade ätit något olämpligt, men i vilket fall hävdade jag att vi ringer efter en ambulans för transport till lasarettet.

Sagt och gjort, jag slog upp telefonkatalogen och hade att välja på akutnumret 112 och ambulansnumret 019-12 40 50. Med tanke på att det rapporteras att folk ibland ringer 112 i onödan valde jag 019-numret. Jag fick tala då med en operatör och redogjorde för situationen och vederbörande intervjuade också grannen för att förhöra sig om läget. Men vi påtalade att det nog var bråttom. Vi fick beskedet att en ambulans skulle komma till vår adress.

Grannen klädde på sig och jag hjälpte honom ner och ut till det som vi trodde var en väntande ambulans. Men icke. Vi väntade säkert 15 minuter, varpå jag då ringde 112-numret och relaterade till det tidigare samtalet men att det nu var bråttom. Den ambulansen hade varit tvungen att åka på ett olycksfall, svarade de men vi ska se till att det kommer en annan ambulans.

Efter ytterligare en väntetid som blev alltmer smärtsam kom det en ambulans från Karlskoga lasarett. När jag då undrade varför det dröjt så länge, fick jag till svar att det måste ha blivit något fel i kommunikationerna, därför att det hade funnits ambulans tillgänglig hela kvällen i Karlskoga.

Vid framkomsten till Karlskoga lasarett visade det sig bl.a. efter en röntgenundersökning att han hade ett brott på kroppspulsådern och hans läge var allvarligt och krävde en snabb transport till USÖ för operation.

Erfarenheten och läxan av detta blev emellertid att nästa gång något allvarligt inträffar ringer jag 112 numret direkt. Sedan får vederbörande operatör försöka avgöra vad det rör sig om och hur bråttom det är.

Tack vare duktiga läkare och övrig personal klarade sig grannen och kunde efter en vecka överflyttas till Karlskoga lasarett för fortsatt rehabilitering och vistas nu i hemmet. Men innan utskrivningen från USÖ fick han beskedet av läkaren att de bara tidigare klarat en av 100 patienter med ett sådant brott på kroppspulsådern. Under sin vistelse på IVA blev han också föremål för studiebesök av en grupp läkare och hans fall kommer också att dokumenteras i en kommande avhandling.

Otvivelaktigt hade min gode vän hjälp av flera samverkande faktorer, varav en var hans goda fysik. Men frågan är hur hade det gått om jag inte även hade ringt 112-numret?

Bengt Aldén

Bio-Strath och äldre

När man blir äldre och ofta rör sig mindre är det lätt att få i sig för lite näring p.g.a. bristande aptit. Dessutom kan kroppens förmåga att tillgodogöra sig olika näringsämnen avta samtidigt som kroppens motståndskraft försvagas. En koncentrerad tillförsel av lättillgänglig näring kan därför ha många fördelar.

Välkommen till

Bergsmansgatan 2
Tel. 300 66

Hälsosamt?

På 1950-talet verkade en "hälsoprofet" vid namn Are Waerland. Han reste land och rike runt och samlade stora skaror på sina föreläsningar om sambandet mellan livsföring och hälsa. Hans budskap var motion och en lakto-vegetarisk livsföring, vilket innebar att människan borde äta mjölkprodukter, frukt och grönsaker, men undvika kött, fisk och ägg. Det senare motiverade han med att kött gav upphov till giftiga produkter vid nedbrytningen i tarmen. En hälsorörelse uppstod, som dock hamnade i häftig dispyt med läkarkåren, som avfärdade alla Waerlands åsikter, till och med behovet av motion, rökningens, saltets och sockrets farlighet.

Det är en förunderlig värld vi lever i. I dag har Waerland fått rätt på nästan alla punkter. Hälsokosthandeln fick ett kraftigt uppsving på 50-talet, men har numera övergått allt mer till att sälja "hälsopiller" av diverse slag. Mycket populära har s.k. antioxidantia blivit, men även ett stort antal andra preparat med mer eller mindre bekräftade egenskaper. Att Johannesört ger effekt mot depression verkar dock säkerställt. Samtidigt utfärdas varningar mot johannesört, då den ogynnsamt påverkar en stor mängd andra läkemedel. Glykosamin verkar

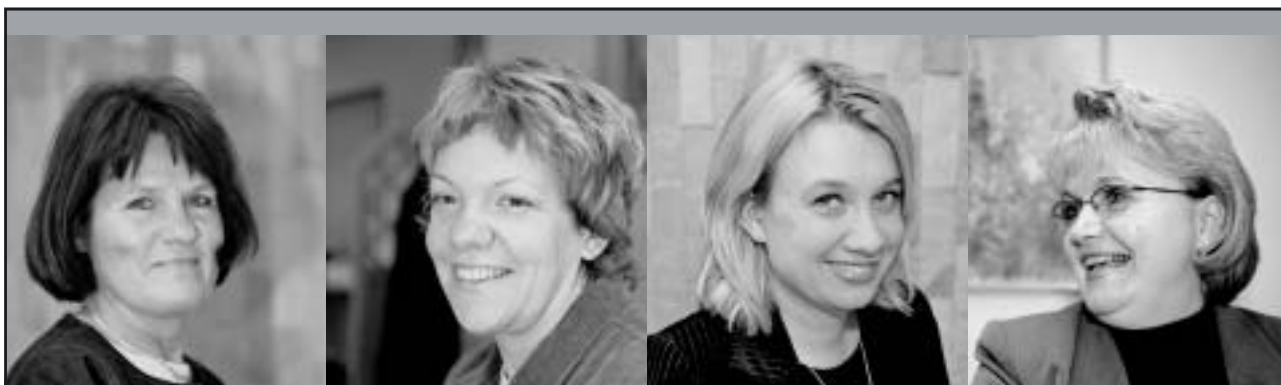
dock ha så god effekt mot förslitna leder, att det numera bara får köpas på apotek, men till dubbla hälsohandelns pris. Selen och E-vitamin (ett antioxidans) har dock visat sig förebygga bl.a. prostatacancer, medan både över- och underskott av D-vitamin förvärrar prostatacancers utveckling.

Stora undersökningar har nu visat att flertalet antioxidantia i tablettform inte har någon gynnsam inverkan vare sig mot cancer eller hjärt- och kärlsjukdomar, vilket, häpnadsväckande nog, frukt och grönsaker har, blad och rotgrönsaker likaså. Någon förklaring till det har man ännu inte. Man har vidare konstaterat att ett stort saltintag förvärrar ett högt blodtryck, att socker kan ge diabetes, liksom att motion är en förutsättning för hälsa, medan rökning är förkastligt.

I dagens läge har många ungdomar blivit vegetarianer, men inte alltid av hälsoskäl utan av etiska orsaker. Jag har en speciell benämning på dem "kakvegetarianer", eftersom många varken äter kött, fisk eller grönsaker. Här behövs upplysning! Beträffande fisk är den rik på den fleromättade fettsyran Omega 3. Fisk har visat sig positivt kunna påverka hjärt- och kärlsjukdomar.

Tänk att en "hälsoprofet" på 50-talet kunde få så rätt mot landets dåvarande vetenskap.

Sixten Albertus, leg. läkare

MAJ-BRITT LINDSTRÖM
Privatrådgivare
0586-77 58 09
maj-britt.lindstrom@seb.se

LOTTA MOBERG
Privatrådgivare
0586-77 58 12
lotta.moberg@seb.se

EVA-KLARA ÅKESSON
Privatrådgivare
0586-77 58 13
eva-klara.akesson@seb.se

INGA-LILL SONESSON
Privatrådgivare
0586-77 58 08
inga-lill.sonesson@seb.se

Nära personlig rådgivning

Du som har ett stort behov av finansiella tjänster och väljer att samla dina affärer hos SEB, får tillgång till en licensierad rådgivare som du kan kontakta i alla frågor som rör din privatekonomi, varje dag.

En nära personlig relation är den säkraste vägen till förtroende och ett ekonomiskt upplägg som passar just dig. Det är vår övertygelse.

Box 179, 691 24 Karlskoga, Alfred Nobels torg 16, Tel 0771-365 365, www.seb.se

SEB

Några funderingar kring 1500-talets jular

Sammanställt av Bertil Edling

December står för dörren. I Bondepraktikan kallas månaden för Christ- eller Julmånad. Numera räknar nog de flesta julhelgen som årets största helg av många skäl: Det är en ljusets högtid i en mörk tid, den är full av glädje och traditioner och dess religiösa innehåll är allmänmänskligt och lättillgängligt. Sett så har den trängt undan påsken, som kyrkligt sett egentligen är den främsta årshögtiden.

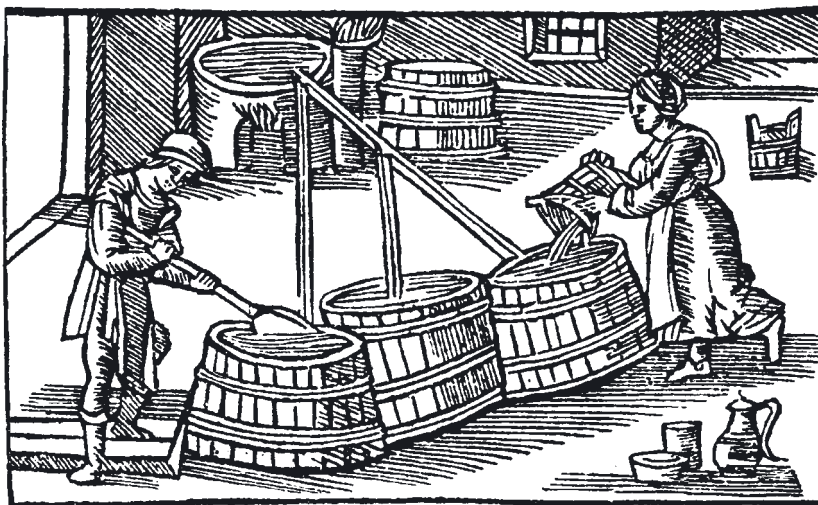
Om julens traditioner har åtskilliga hyllmeter skrivits. Mindre bekant är troligen den danske kulturhistorikern Troels Lunds redogörelse för hur vi på 1500-talet upplevde julen. Många av de sedvänjor och den tankevärld som då gällde är numera bortglömda. Det kan därför så här inför julen 2005 vara intressant att påminna om några.

På den tiden var **juldagen årets första dag**. Då var det nämligen naturligt att tideräkningen skulle rätta sig efter Kristi födelse. Tiden som föregick julen upplevdes som farofylld ty under de långa nätterna var mörkrets makter ute. Ingen natt var i det hänseendet mer beryktad än "**lussenatten**" då Odins vilda jakt, d.v.s. de dödas andar drog fram genom luften och roffade åt sig allt de kunde få tag i. Var och en aktade sig därför att vara ute den natten och överallt kunde man berätta om folk, särskilt unga kvinnor som försvunnit den natten.

Julfriden utlystes den 21 december, **Thomasdagen**. Fr.o.m. den dagen fick inga våldshandlingar begås, alla rättstvister skulle vila. I hemmen fick inget arbete utom det allra nödvändigaste ske. All "kringgärning" t.ex. spinna eller tvinna garn var ej tillrådligt. Det ansågs skada både den som gjorde så och gårdens kreatur. Man trodde nämligen att solen under julen själv stod still och därför fick inte heller något annat röras runt. Det berättades om en bondkvinna som då hon såg att hennes piga tänkte röra vid spinnrocken rusade upp och sade "För Guds skull. Spinn icke nu. Jag har bara en enda ko och den vill jag inte mista!" Människorna skulle också hålla fred även med sina arvfjender:

Vargar, björnar, råttor och möss. Råttorna kunde man "säga upp" denna dag. För att få riktig effekt borde det vara en gammal knekt som delgav råttorna uppsägningen och bad dem flytta. Men han måste vara hövlig för att de skulle efterkomma uppmaningen. Annars blev de kvar på gården.

På julaftonen skulle golven beströs med halm. De skulle vara ett gemensamt nattläger för gårds-

Julölet brygges. Det skulle vara klart till Annadagen d.v.s. 9 december, då "Anna kommer med kanna" som det hette.

folket. Det hände också att man bäddade säng och högsätesbänk med allt vad som fanns av sängkläder. Det kunde bli ett bolsterhav som gick ända upp under taket. Tanken var att detta mjuka läger var reserverat för Kristus och änglarna om de önskade gästa huset. Julhalmen tillmättes en övernaturlig verkan. Den bands i kors och anbragtes utanför alla dörrar, för att utestänga onda andeväsen.

Kreaturen skulle också få del av att det var jul. På julafton gned man deras tänder med salt och sedan fick de extra utfodring ofta med ett par ord till förklaring, t.ex. "Det är julekväll, kossa mi" eller "Här har du för att du skall veta att det är jul" Hästarna fick ren havre och naturligtvis fick fåglarna sina julkärvar. Sedan kreaturen var omskött tog man julbadet, bastubadet. Därefter var det dags att ta på sig rena kläder och samlas iorstugan som var prydd till fest med julljus och dukat bord. Alla hälsades med den sedvanliga julformeln "**Glad jul, hälsa och sundhet och allt vad som kärt är**".

Och jag avslutar med att önska er detsamma!

Vad är det för fel på ”att”?

Att vårt språk förändras och utökas är något vi lärt oss att leva med. Oftast handlar det om nya ord som tillkommer eller ett och annat som försvinner. Jag säger inget om att ord som ”eho, evad, evem, evar” tas bort – det är ju ganska uråldriga uttryck, som man har föga användning för i dagligt tal. Men vad är det som håller på att hända med ”ATT”?

Plötsligt läser man t.ex. ”det kommer snart bli andra bullar” eller ”vi kommer få höra mycket om den här debutanten”! Jag skulle inte säga något om ord som ”stadsbyggnadsminister eller brottsofferombudsman” försvann, men att det där lilla anspråkslösa och föga utrymmeskrävande ”att” bara skall smygas bort gör mig sorgsen. Hur skall man t.ex. ersätta våra politikernas älskade s.k. ”att – satser” i alla möjliga sammanhang? **Nej fram för att!**

Nu säger många av er: har människan inget annat (att) göra än (att) sitta och grunna på sådana här bagateller? Jodå, jag har annat (att) syssla med också, men språk har alltid tagit stor plats i mitt liv, inte minst vårt eget modersmål.

För många år sen fanns en sammanslutning som hette ”Föreningen för svenskhetens bevarande i

utlandet”. Jag förmodar (att) den är saligen avsmunad numera men vi kanske skulle bilda någon grupp för svenskhetens bevarande i vårt eget land!

F.ö. närmar sig ju nu den där högtiden, som för många nästan är traumatisk. Här skall köpas, stökas, släpas hem mat, som sedan skall tillagas, släkten skall samlas, barnen skall tindra, granen skall kläs o.s.v. i all oändlighet. I min egen familj märker jag nu en förändring – även nästa generation börjar i likhet med mig att slå bakut och inse det absurda i att jobba sig halvt fördärvad för att kunna frossa i mat och dryck under några få dagar.

I min tidning läser jag nu en annons ”I morgon startar S-gallerians maraton – shopping”!!! 10 nyöppnade butiker att springa i – 2.300 nya kvadratmeter att avverka. Start kl. 12.00 – målgång 23.00”! Vad tycks? Man tror ju inte det är sant! Och alltihop för att vi skall ihågkomma att ett litet barn kom till världen långt där borta i Betlehem för över 2000 år sedan. Ho vet hur många som tänker på det, när de gör sina maratonlopp i affärerna julen 2005!

Om ni vill så återkommer jag med några nya galna uppslag och en och annan liten skröna. Till dess önskar jag er alla – en riktigt god, lagom fettbildande Jul och ett Gott Nytt År.

Ulla C

Medlemsförmån 2006

Avser medlem i SPF Örebro län

10 %

på hem-, bostadsrätts-, fritidshus- och villahemförsäkring
Rabatten gäller även för tilläggsförsäkringar.

5 %

på personbilsförsäkring
Rabatten gäller delkasko-och vagnskademomenten

Centralplan 3, 691 32 Karlskoga, Telefon 0586-347 87
Drottninggatan 4, 701 44 Örebro, Telefon 019-19 46 00
www.lansforsakringar.se/bergslagen

Dags att reflektera

Du har väl reflexer när Du tar en promenad i kvällsmörkret? Utan reflexer är Du svår att se, både ute i stan och på landet. Gatubelysningen garanterar inte att Du syns. Risken att bli påkörd är tre gånger så stor i mörker som i dagsljus. I halvljus från en bil upptäcks Du med mörk klädsel på ungefär **30 m** avstånd. Med ljus klädsel på c:a **60 m**. **Med reflex ökar avståndet till det dubbla c:a 120 m.**

Reflexerna bör sitta lågt och vara synliga från alla håll. Ha därför minst två stycken på Dig. T.ex. en hängande från varje sidoficka. Går Du med en barnvagn framför Dig skall denna också vara försedd med reflexer. Se till att Du har en bra reflex. Den skall vara SIS- eller CE-märkt, och den får inte vara för gammal. Efter tre år har den tappat mycket av sin förmåga att reflektera och måste då bytas ut. Reflexer kan Du bland annat köpa på apoteket.

Lennart Avesand/Trafiksäkerhet

Lille Olle kommer till sin fiollektion och läraren spärrar upp ögonen när Olle lyfter upp ett maskingevär ur fodralet.

Olle utbrister då förargat:

– Jäklar också, nu står farsan där på banken med min fiol!

Nycklar till Träffen

Två nycklar till vår lokal Träffen efterlyses igen. Det är nycklar med nummer 5 och 15 på nycklarnas skaft. Har någon dem kontakta expeditionen tel. 302 40.

Redaktionen ber att få tacka medarbetarna, annonsörerna och Karlskoga Grafiska och önskar En God Jul och Ett Gott Nytt År

LOKALA BÖCKER

Maria Gustavsdotter
Från din syster Lovisa
Utvandrad från Granbergsdal och barndoms hemmet i Vall 1900 som missionär till Öst-Turkistan
289:-

Bengt Stjernlöf
Transporter på Klarälven

Skildring av trafiken på älven i ord och bild
470:-

Carl Anders Lindstén
Sevärt i Södra Kilsbergen
En vägvisare till bla Villingsberg, Ölsboda och Sveafällen
129:-

Lördag 3 december
kl. 11.00-13.00
signerar författarna
sina lokala böcker.
Förhandsbeställ gärna
signerat exemplar.
Dessutom får vi
besök av:
Stefan Holm 10/12,
Anders & Sören 17/12
och
Björn Hellberg 19/12.

Öppettider:

Mån-Tors 9.30-18.00
Lördag 9.30-15.00
Söndag 13.00-17.00

Rolf Christerson
Elden är tusentals år
Dikter
149:-

Spongs

B O K H A N D E L

Bergsmansgatan 4, Karlskoga
Tfn 374 00 • Fax 398 32

SPF:s resekommitté inbjuder till

Planeringen för vårens resor pågår.
Närmare detaljer och priser om dessa planerade resor
presenteras i nästa nummer.

En 4 dagars resa till Öland

18-21 maj

Buss t&r, Hotell Skansen med rundresor till Ölands sevärdheter.

En teaterresa till Stockholm

Februari-mars

En resa i Värmland med aktuellt runt Arvika

Våren

Med besök på Rackstamuseét med kaffepaus. Brunskogs kyrka med sin altartavla av Ingemar Löf.
Besök på Hagegården, lunch. Besök på Klässbols väveri om tiden räcker till.

Sommaren kring Frykensjöarna

Med besök hos Alma Lööf eller Lars Lerins fantastiska akvarellutställning i Munkfors.
Besök hos Bengt Berg och hans förlag. Kaffepaus och lunch.

Troligen arrangeras också en resa i Närke med intressanta resmål.

Är Du intresserad hör av Dig till resekommittén eller till expeditionen.

Den som har gjort en resa har alltid något att berätta.

Välkomna att resa med oss i Resekommittén:

Sickan Andersson tel. 140 03 • Ingmar Carlsson tel. 390 08 • SPF:s expedition tel. 302 40.

OBS! Till er som betalar till SPF:s expedition: Medtag jämna pengar.

**Välkommen
till oss!**

Öppet alla dagar
8-21

KARLSKOGA & DEGERFORS